

METSASARVE AINEKAVA

Tasemeeksamite nõuded, omandatavate tehniliste ja muusikalis-väljenduslike võtete kirjeldus ning näidisrepertuaari loetelu

Õppetöö üldised eesmärgid

1. Õige mänguaparaadi kujundamine, aluse rajamine õpilase tehnilisele vilumusele.
2. Iseseisva harjutamisoskuse kujundamine.
3. Nõuetekohase repertuaari omandamine tasemel, mis võimaldab seda publikule esitada.
4. Muusikalise maitse kujundamine.
5. Koosmänguharjumuse (ansambelis ja orkestris) tekitamine.
6. Mitmekesise repertuaariga tutvumine (erinevad ajastud, stiilid ja žanrid).
7. Kogu register peab õpilase erinevatel arengutasemetel kõlama ühtlaselt ja olema tekitatud minimaalse energiakuluga.

I aste

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- omandab esmased metsasarvemängu võtted
 - * õige sissehingamine ja õhu suunamine
 - * huulte „sumistamine” avatud kurguga („haigutamise” tundega, „lõuad laiali”)
 - * „Sumistamine” huulikuga, huuliku õige asend huultel (et oleks mugav)
 - * ergonoomiline pilli hoidmine (kui võimalik, siis alustada nn. F-lastesarvega)
 - * vabalt heliseva hääle tekitamine
- oskab lugeda lihtsamat nooditeksti
- omandab harjutamise algtõed: regulaarsus, mitmekesisus, iseseisvus
- oskab korras hoida oma muusikainstrumenti (pilli puhastamine, häälestamine)
- omandab esinemiskogemust
- omandab koosmängu algtõed
- tunneb huvi muusika kuulamise vastu
- suudab välja tuua pala olemust ja meeleolu, kasutades lihtsaid artikulatsioonivõtteid (*non legato*, *staccato*, *legato*); ja põhidünaamikat (*p, mf, f*)

Õppetöö sisu

Esimesel aastal

- 1) Sarve aplikaatuur, korrektne toonitekitamine esimeses oktaavis.
- 2) Väikesed kolmkõlad (c1-e1-g1) poole tooni kaupa alla (kuni võtteni 123) ning üles (kuni f1-a1-c2) *legatos* ja keelega.
- 3) Heliredelid (C, B, A, As, G, Fis, H - ning nende kolmkõlad.

- 4) Etüüdid (1,5 oktavi ulatuses), mis arendavad aktiivset õhuliikumist ning registri kõlaühtlust.
- 5) Palad esimese oktavi ulatuses.

Teisel aastal

- 6) Väikesed kolmkõlad alla kuni C-E-G ning üles kuni c2-e2-g2 nii *legatos* kui keelega .
- 7) Kõik mažoorised heliredelid (soovitav õpetamise järjekord kromaatile - des, de, es, e, f).
- 8) Etüüdid ja harjutused (ulatuse piires vastavalt 2,5 oktavit), mis kinnistaks saavutatut.
- 9) Palad, mis ei vaja maksimaalset ulatust, kuid on sellele lähedased.

Tasemeeksami nõuded

1. Kõik duuride heliredelid ühe oktavi ulatuses, kõik duuri kolmkõlad.
Froydis Ree Wekre „painduvusharjutused”

2. Kaks erineva iseloomuga pala.

Tasemenäited:

- J. S. Bach - Aaria c-moll (F. Schollari kool)
- A. Klishansi ja H. Wessmani kogumikud
- J. Kofroni - Jutustus
- G. Lully - Menuett
- A. Klishansi kogumik - Vana gruusia laul
- P. Tšaikovski - Magus unelm
- F. Mendelssohn-Bartholdy - Kevadelaul jt. sama raskusega lood F. Schollari koolist
- Ansamblid A. Klishansi ja M. Hölzeli kogumikest

II aste

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- arendab koosmänguks vajalikud mängu- ja noodilugemise oskusi;
- arendab edasi harjutamise algtõdesid: regulaarsust, mitmekesisust, iseseisvust;
- suudab kasutada kõlavärve;
- suudab mängida erineva helitugevusega, samuti teha *crescendot* ja *diminuendot*;
- saab uusi kogemusi erinevate esinemisolukordade kohta (erinevad saalid, esinemine vabas õhus, esinemine konkurssidel);
- omab vajalikke teadmisi ja oskusi uute palade terviku tajumisel ja õppimisel;
- arendab muusikalist taju kontserte kuulates ja neid arvustades;
- on võimeline hindama nii enda kui teiste esitusi.

Õppetöö sisu

- 1) Võimalusel ja B-sarve olemasolul B-sarve aplikatuuriga tutvumine.
- 2) Eelpooltoodud kolmkõlade harjutustega arendatakse ulatust vastavalt füüsilistele võimetele (ulatus vähemalt 2,5 oktavit), ning alustada "Jõuharjutuse" ja "Lõdvestusharjutusega".
- 3) Kõik duurid erinevate (F ja B) aplikatuuridega kõikidest astmetest. Kõik mollid (võib mängida samanimeliste duuride kõrvale, rõhutamaks helistike sarnasust-erinevust).
- 4) Etüüdid ja harjutused 2,5 oktavi piires, kuid tuleb arvestada eelpooltoodud põhimõtteid, jälgida lõtvust ja üleolekut kõikidest tehnilistest elementidest; kui seda ei suudeta kohe saavutada, siis tuleb vastavaid elemente harjutada eraldi ja lihtsamal kontekstis.
- 5) Palad kahe oktavi piires.
- 6) Noodist lugemine.
- 7) Koosmusitseerimine (ansambli- ja orkestrimäng).
- 8) Transponeerimine Es, E, D, C ja B basso ning G.

Tasemeeksami nõuded

1. Heliredelid (duurid ja mollid) c kuni g ning kolmkõlad kaks oktavit; as – h võib piirduda ühe oktaviga. Üks etüüd.

Tasemenäited: Maxime-Alphonse Vihik 1

G. Koprash & Ed. Müller Vihik 1

2. Kaks erineva iseloomuga pala, üks võib olla suurvormi osa.

Tasemenäited:

E. Grieg - Kevad

M. Glinka - Põhjatäht

R. Schumann - Jahilauluke jt. (F. Schollari koolist)

N. Rimski-Korsakov - Laul

E. Grieg - Kodumaa igatsus (A. Klishansi kogumikust)

M. Corrette - Kontsert D-duur

C. Saint-Saens - Romanss

Ansamblid F. Schollari, A. Klishansi ning H. Hölzeli kogumikest

F. Couperin - Pastoraal

J. S. Bach - Prelüüd

A. Lebedev - Muinasjutt jt. lihtsamad palad F. Schollari koolist

Favourite (F. R. Wekre koostatud) kogumikest

E. Bozza - En Irlande

M. Cooke - Rondo

Nielsen C. Canto - Serioso

L. Cherubini - Sonaat nr. 1

G. Busser - Piece en Re

Ansamblid (näit. M. Hölzeli kogumikest)

III aste

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane

- omandab muusika esitamiseks ja koosmusitseerimiseks vajaliku instrumendikäsitluse oskuse, mis võimaldab muusikaõpinguid jätkata;
- on valmis erinevateks esinemisolukordadeks;
- omab vajalikke teadmisi ja oskusi uute palade õppimiseks;
- tajub muusikalist tervikut, valdab fraseerimise põhialuseid;
- oskab tõlgendada eri ajastute muusikat;
- tutvub nüüdismuusikaga, eesti muusikakultuuriga; jälgib mujal maailmas toimuvaid muusikaüritusi.

Õppetöö sisu

- 1) Erinevad kolmkõlaharjutused (ulatus kuni c3).
- 2) Kõik duur- (igast astmest kui ka tertsid) ja moll-heliredelid.
- 3) Etüüdidega tehniliste oskuste kinnistamine.
- 4) Ulatus suurendamine kuni 3,5 oktavini.
- 5) Omandada huultetriller ja käega *coperto*.
- 6) Transponeerimine A, As ja B alto.

Tasemeeksami nõuded

1. Kõik duurile ja mollide heliredelid ning kolmkõlad kaks oktavit. Üks etüüd.

Tasemenäited: Maxime-Alphonse, G. Koprash & Ed. Müller Vihik 2

H. Klingi 40 etüüdi

P. Dulsky Orkestrietüüdid

2. Suurvorm ja kaks pala.

Tasemenäited:

C. Saint-Saens - Kontsertpala

Ph. Telemann - Süit (teine hääl)

R. Glier - Valss

F. Strauss - Kontsert

W. A. Mozart - Kontsert nr. 1

M. Marcello - Sonaat jne.

Palad Froydis Ree Wekre kogumikest

K. Matise kontserdid

G. Dukas - Külaidüll jne.